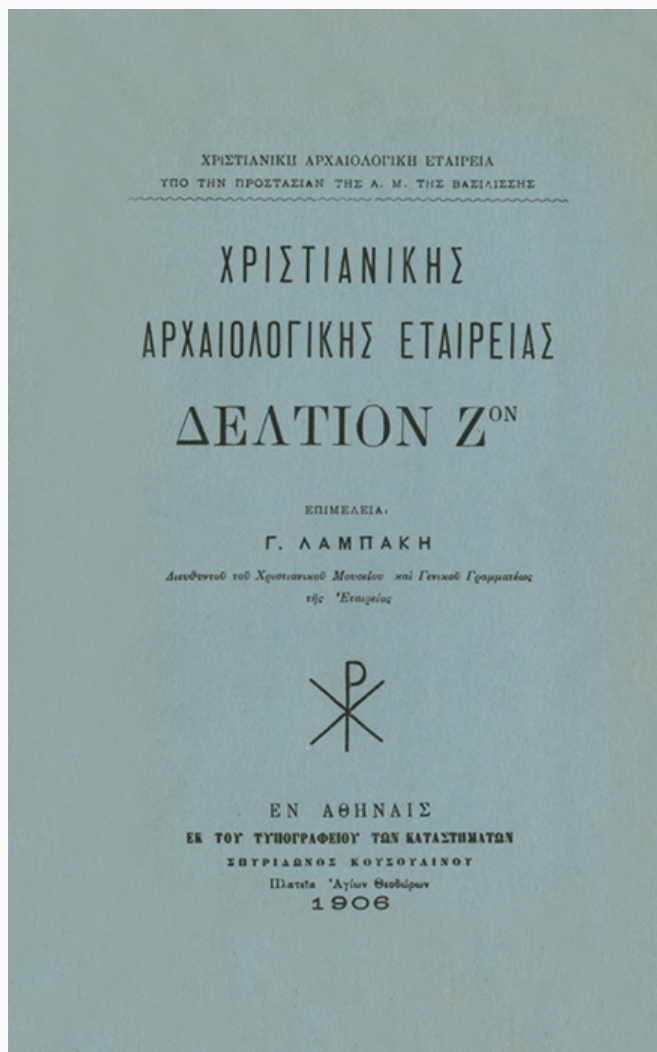

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 7 (1906)

Δελτίον ΧΑΕ 7 (1906), Περίοδος Α'

Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1619](https://doi.org/10.12681/dchae.1619)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (2013). Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 7, 10–14. <https://doi.org/10.12681/dchae.1619>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Εργασίαι του Διοικητικού Συμβουλίου κατά το 1905

Δελτίον ΧΑΕ 7 (1906), Περίοδος Α' • Σελ. 10-14

ΑΘΗΝΑ 1906

ΕΡΓΑΣΙΑΙ
ΤΟΥ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΟ 1905

ΠΡΟΕΔΡΕΙΑ Α. ΠΑΠΠΟΥΔΩΦ

Αί κατά τὸ λήξαν ἔτος 1905 ἐργασίαι τῆς Ἑταιρείας ἡμῶν εἶσιν αἱ ἑξῆς :

Σπουδαιότατον γεγονός ἐστὶν ἡ ἐν Ἀθήναις συνέλευσις τοῦ Διεθνῆς Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου, εἰς ὃ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. $\frac{863}{378}$ ἀπὸ 13 Ἰανουαρίου 1905 ἐγγράφον τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν προσεκλήθη καὶ ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία, ἀντιπροσωπευθεῖσα διὰ τοῦ Προέδρου αὐτῆς κ. Ἀριστείδου Παππούδωφ, τοῦ ἐπιτίμου προέδρου σεβ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Μουσείου κ. Γ. Λαμπάκη.

Ὁ ἡμέτερος Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κ. Γ. Λαμπάκης ἀνεκοίνωσεν ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ Συνεδρίῳ περὶ τῶν Κατακομβῶν καὶ τοῦ βαπτιστηρίου τῆς Μήλου, περὶ τῶν ἐρειπίων τῆς ἀρχαίας πόλεως τῶν Φιλίππων, περὶ τῶν παρὰ τὸν Ἄρειον Πάγον ἐρειπίων τοῦ ναοῦ Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου, καὶ περὶ τῶν ἐρειπίων τῶν Κεγχρεῶν, ἔνθα ἔζη Φοῖβη ἡ Διάκονος.

Ἀνέγνω φυλακτήριον τῶν πρώτων αἰώνων, προερχόμενον ἐξ

Ἄμορογῶ καὶ ἐποιήσατο μνεῖαν τοῦ ἐν τῇ Εὐαγγελικῇ Σχολῇ τῆς Σμύρνης φυλασσομένου πολυτίμου κώδικος τῆς Πεντατεύχου, περιέχοντος ὑψίστης ἀξίας μιννογραφίας.

Πρὸς τοῦτοις ἀνεκοίνωσε τρεῖς τῶν σπουδαιοτάτων αὐτοῦ μελετῶν περὶ τῶν κεραμοπλαστικῶν διακοσμήσεων τῶν ἀρχαίων χριστιανικῶν ναῶν, περὶ τῆς μουσειονομίας, ἥτοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς διαθέσεως τῶν ἀντικειμένων Μουσείου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καὶ περὶ τῶν τέως ἐπιγραφικῶν αὐτοῦ ἔρευνῶν.

Ἐν ἑτέρῳ δὲ συνεδρίῳ ἀνεκοίνωσε περὶ τῆς διακρίσεως τῶν ὄρων «Χριστιανικὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη» καὶ «Βυζαντινὴ ἀρχαιολογία καὶ τέχνη».

Αἱ μέχρι τοῦδε περὶ τῶν ἔργων τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας δημοσιεύμεναι κρίσεις ἐνθαρρύνουσιν ἱκανῶς τὸ ἔργον τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιον τιμῶν τοὺς ἐκ Ρώμης εἰς Ἀθήνας χάριν τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου ἐλθόντας Χριστιανούς Ρωμαίους ἄνδρας, τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ Πάπα Ρώμης κ. Ο. Μαρούκη (¹), τὸν πρωτονοτάριον κ. Ν. Μαρίνην καὶ τὸν Ἀκαδημαϊκὸν κ. De Nunzio, ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ κατάλληλον προσφώνησιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Μουσείου κ. Λαμπάκη, πρὸς ἣν ἀντεφώνησεν ὁ κ. Μαρούκης, ἀνηγόρευσεν αὐτοὺς ἐπιτίμους ἑταίρους αὐτῆς.

Ἐπὶ τούτῳ ἡ Α. Ἁγιότης ὁ Ἐπίσκοπος Ρώμης διὰ θερμοῦ αὐτοῦ γράμματος ἀπὸ 21 Ἰουνίου 1905 ἠδχαρίστησε τὴν Ἑταιρείαν ἡμῶν.

Ἐν τῇ ἐν Ρώμῃ δὲ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἀρχαίων ὁ ἑταῖρος κ. De Nunzio ἐνθουσιωδῶς ὁμιλήσας περὶ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικοῦ Συνεδρίου, ποιεῖται μνεῖαν καὶ τῆς ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένης πρὸς αὐτοὺς τιμῆς.

Ἐκεῖθεν ἀποστέλλει τὸν ἀσπασμὸν αὐτοῦ εἰς τὰς ἀγαπητὰς αὐτῷ Ἀθήνας, καὶ γνωματεύει ὅτι καλὸν θὰ ἦτο ἐπὶ τοῦ Ἀρείου

(¹) Ὁ κ. Ο. Μαρούκης λόγον ποιούμενος περὶ τοῦ Ἀρχ. Συνεδρίου καὶ τῆς Χριστ. Ἀρχ. Ἑταιρείας, ἀναφέρει καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου γενομένην πρὸς αὐτὸν τιμὴν. (Nuovo Bull. d'Arch. Christ. Anno XI σελ. 313—314).

Πάγου νὰ ὑψωθῆ̄ στανρός εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἱερᾶς διδασκαλίας τοῦ Παύλου⁽¹⁾.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἡ Ἐταιρεία ἡμῶν ἀνηγόρευσεν ἐπίτιμον μέλος καὶ τὸν πρόεδρον τῆς ἐν Ῥώμῃ Ἀκαδημίας τῶν Ἀρχαδίων κ. Αὐγουστῖνον Βερτολλίνην.

Ῥωσάτως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τιμῶν τὸν ἐπὶ πνευματικῇ μορφώσει διακρινόμενον κληρὸν τῆς Σιωνίτιδος Ἐκκλησίας, ἐξελέξατο ἐπίτιμον μέλος τὸν Διευθυντὴν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Στανροῦ κ. Χρυσόστομον Α. Παπαδόπουλον, ἄνδρα πλήρη ἐπιστήμης πίστεως καὶ πνεύματος ἀγίου, ἐτέρους δὲ διακεκριμένους κληρικοὺς ἐξελέξατο μέλη αὐτῆς συνεργά.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου 1905 ἐγγράφου αὐτοῦ ὁ διακεκριμένος ἀγιογράφος Σπ. Χατζηγιαννόπουλος, ἔδωρεῖτο εἰς τὸ ἡμέτερον Μουσεῖον πάντα τὰ ἀγιογραφικὰ αὐτοῦ σχέδια καὶ τινες τῶν εἰκόνων αὐτοῦ, ὅπως χρησιμεύσωσιν ὡς πρότυπον πρὸς ἴδρυσιν Σχολῆς ἀγιογραφίας.

Ὁ λαμπρὸς οὗτος ἀγιογράφος καὶ καλὸς φίλος τῆς ἡμετέρας Ἐταιρείας ἀπεβίωσε τῇ 20 Σεπτεμ. οἱ δὲ κληρονόμοι αὐτοῦ τῇ 20 Νοεμβ. 1905 παρέδωκαν ἡμῖν τὰ ἀνωτέρω.

Ἡ Ἐταιρεία ἡμῶν διὰ τῆς πολυτίμου συλλογῆς τῶν ἔργων τοῦ Θειροῖου, τοῦ ἀοιδήμου Χατζηγιαννοπούλου, τοῦ καὶ μαθητοῦ τοῦ Θειροῖου γενομένου κατὰ τὴν ἀγιογραφικὴν διακόσμησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις ναοῦ τοῦ Νικοδήμου, καὶ διὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς Πινακοθήκης, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι κέκτηται πλοῦσια τὰ μέσα καὶ τὰ ὑποδείγματα πρὸς σπουδὴν καὶ μελέτην τῶν διαφόρων ἀγιογραφικῶν τύπων τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας.

Ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 27 Ἰουνίου 1905 ἐν τῇ Βουλῇ ὁ ἐρίτιμος Βουλευτὴς Ἀττικῆς κ. Νέγρης ἐπὶ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχε-

---

(1) Ἰδὲ *L'osservatore Romano* 6/19 Gennaio 1906. Περίληψις τοῦτου ἐν «Ἐστί» 14 Ἰανουαρι. 1906. Τὴν ὁμιλίαν ταύτην ἐξέδωκεν ἐν ἰδίῳ τεύχει: *Ulisse De Nuntio: L'Aréopago nell'Antichità e nella storia del Cristianesimo. Roma. 1906.* Πρβλ. καὶ *Giornale Arcadico* 1906. Ἰανουαρι. σελ. 12 κ. ἑξ.

δίου τῆς συγχωρευσεως τοῦ λαχείου Στόλου καὶ Ἀρχαιοτήτων ἐποιήσατο λαμπρὰν ἀγόρευσιν ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ καὶ τοῦ ἔργου τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας, θερμῶς οἰσθήσας ὅπως ἐκ τῶν εἰσπραξέων τοῦ λαχείου δίδηται τὸ δέκατον ὑπὲρ τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας⁽¹⁾.

Ὡσαύτως ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Βουλῆς τῇ 28 Ἰουνίου 1905 ὁ βουλευτὴς Πατρῶν κ. Λουκᾶς Θ. Ροῦφος Κανακάρης κατέθηκεν αἰτιολογικὴν ἐκθεσιν ἐπὶ τῆς τροποποιήσεως τοῦ δ' ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, προτείνας ὅπως ἐκ τῶν εἰσπραξέων δίδονται δέκα χιλιάδες δραχμῶν κατὰ τριμηρίαν.

Συμπαθῆ φωνὴν ἐν τῇ Βουλῇ ὠσαύτως ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ἤρρατο καὶ οἱ ἀξιότιμοι Βουλευταὶ κ. κ. Θ. Φαρμακόπουλος⁽²⁾ καὶ Σπυρίδων Κριεζώτης⁽³⁾.

Χάρις τῇ θερμῇ ἀγορεύσει τοῦ κ. Νέγρη, τῇ συμπαθείᾳ τῶν ἀνωτέρω κ. κ. Βουλευτῶν καὶ ταῖς ἐνεργείαις τῶν ἀξιολόγων κ. κ. Συμβούλων, ὁ πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Ράλλης ἐνέγραψεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν δραχμὰς 5,000 ὑπὲρ τοῦ σκοποῦ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρείας.

Ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν εὐγνωμονεῖ ἀπὸ καρδίας, τὰ δὲ ἱερὰ κειμήλια τῶν ἀρχαιοτάτων τῆς Ἐκκλησίας χρόνων εὐλογοῦσιν τοὺς τιμῶντας αὐτά.

Ἡ Ἑταιρεία ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας αὐτῆς πρὸς τὰς Ἱερὰς Μονάς, αἵτινες ἐγγράψασαι συνδρομὰς ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς αὐτῶν ἀπέστειλαν ἤδη αὐτάς.

Ὁ Δῆμος Πειραιῶς φιλομούσως ἐνέγραψε συνδρομὴν ἐκ δραχμῶν τριακοσίων.

Ὁ ὁμογενὴς κ. Κωνσταντῖνος Γ. Γαζῆς διὰ πατριωτικωτάτης αὐτοῦ ἐπιστολῆς ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ πᾶσαν 21 Μαΐου θὰ ἀποστείλλῃ ὑπὲρ τῆς εὐδοώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας, 5 λίρας Τουρκίας, ἃς διὰ τὸ παρελθόν ἔτος καὶ ἐλάβομεν.

(1) Πρὸβλ. «Ἀθῆναι», «Νέον Ἄστυ», «Καιροὶ» καὶ «Σκρίπ» τῆς 28 Ἰουνίου 1905.

(2) Πρὸβλ. «Καιροὶ» καὶ «Νέον Ἄστυ» 28 Ἰουνίου 1905.

(3) «Καιροὶ» 28 Ἰουνίου 1905.

Ἡ Ἐταιρεία ἐκφράζει τὰς εὐχαριστίας πρὸς τοὺς ἑταίρους, οἵτινες σχεδὸν πάντες προθύμως καιαβάλλουσι τὰς συνδρομὰς αὐτῶν.

Πολλοὶ τῶν ξένων καὶ ἰδία τῶν ἐν Αἰγύπτῳ διαμερόντων ὁμογενῶν ἐζήτησαν ὅπως πέμψωμεν αὐτοῖς ἐκκλήσεις πρὸς ἐγγραφὴν μελῶν, ἐν αἷς νὰ ἀναφέρηται ὁ σκοπὸς τῆς ἡμετέρας Ἐταιρείας.

Ὁ Ἐταιρεία προέβη εἰς τὴν δημοσίευσιν τοιούτων ἐκκλήσεων καὶ ἀπέστειλεν αὐτοῖς τοιαύτας.

Μετὰ λύπης ἀναφέρομεν ὅτι εἰς τὴν αἴτησιν θεραπείας, ἣν ἀπηθύναμεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν διὰ τὰ κατακρατούμενα πράγματα, οὐδεμίᾳ ἀπάντησις ἐδόθη, τὸ δὲ Διοικητικὸν Συμβούλιον σκέπτεται ἤδη ὅπως κινήσῃ δικαστικὴν ἀγωγὴν.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ Ἐταιρεία ἐξέδωκε τὸ Ε' αὐτῆς Δελτίον, περιέχον τὰς ἐργασίας τῶν ἐτῶν 1902 καὶ 1903, ἐπισημονικὰς περιγραφὰς Θεσσαλονίκης, Γαλάτιστας, Σερρών καὶ Δράμας, καὶ ἀναγραφὴν πληθῶς δωρεῶν πολυτιμοτάτων.

Ἐν τέλει μετὰ λύπης ἀναφέρομεν τὸν θάνατον πεφιλημένου ἡμῶν συναδέλφου, τοῦ Ἀντωνίου Βενιζέλου, μετὰ ζήλου ὡς Γεν. Γραμματέως καὶ Συμβούλου ἐργασθέντος ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῆς ἡμετέρας Ἐταιρείας.

Ἐπὶ τῷ θανάτῳ αὐτοῦ τὸ Συμβούλιον ἐξέδωκε τὰ δέοντα ψηφίσματα, ὃ δὲ Γεν. Γραμματεὺς καὶ Διευθυντὴς τοῦ Μουσείου κ. Λαμπάκης ἐξεφώνησεν αὐτῷ τὸν προσήκοντα ἐπιτάφιον.

Ὡσαύτως μετὰ πολλῆς λύπης ἀναφέρομεν ὅτι ἡ Ἐταιρεία ἡμῶν στερεῖται τοῦ τακικοῦ αὐτῆς Προέδρου ἐριτίμου κ. Α. Παππούδωφ, μακρὰν ἡμῶν ἐν Ἑλβετίᾳ ἕνεκα νόσου διαμένοντος, καὶ εὐχεταὶ αὐτῷ πλήρη ἀνάρρωσιν καὶ ταχεῖαν ἐπάνοδον εἰς τὰς γλυκνιτάτας αὐτῷ Ἀθήνας, ἐν μέσῳ τῶν ἀγαπητῶν αὐτοῦ συναδέλφων.

Συμπληρωθείσης τῆς τριετίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, καιαθέτει τοῦτο τὴν ἀρχὴν καὶ παρακαλεῖ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἐκλογὴν Νέου Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

